

معماری کامپیوتر - دکتر عطارزاده

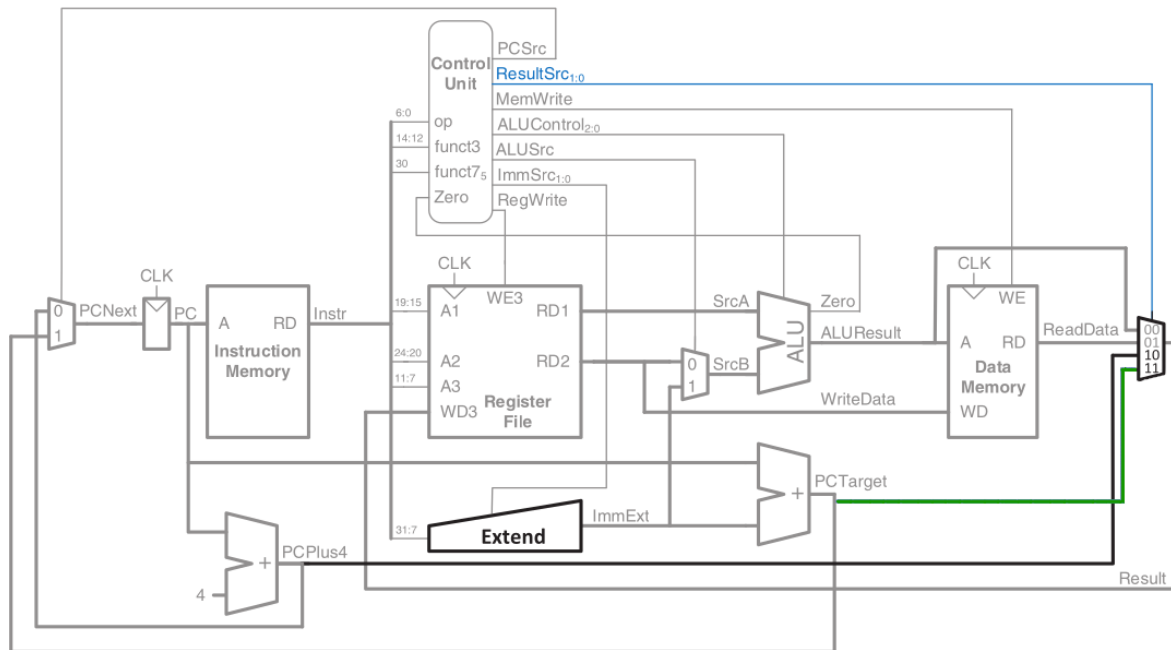
تمرین سری ۵ - بهار ۱۴۰۱

سوال ۱ - الف)

نیازی به اضافه کردن بلوک جدیدی نیست. زیرا برای اجرای دستور، تنها نیاز داریم تا مقدار immediate موجود در دستور را با مقدار فعلی‌اش جمع کنیم و در رجیستری در register file که در دستور مشخص شده (یا به طور دقیق‌تر rd) ذخیره کنیم. طراحی فعلی همه بلوک‌های موردنیاز را برای انجام این عملیات دارد. (تنها نیاز به تعدادی سیگنال جدید داریم که در قسمت‌های بعدی پاسخ بررسی می‌شود).

سوال ۱ - ب)

دو تغییر مورد نیاز است: ابتدا باید سیگنال PCTarget که حاصل جمع immediate و pc است را به مالتی‌پلکسر Result که به register file می‌رود وصل کنیم؛ و در نتیجه این مالتی‌پلکسر ۴ مقدار می‌پذیرد. این اتصال در شکل زیر با رنگ سبز نشان داده شده است.

همچنین باید واحد Extend نیز تغییر یابد و حالت جدیدی به آن اضافه شود. جدول زیر، جدول درستی واحد Extend را نشان می‌دهد که حالت جدید در سطر آخر آن اضافه شده است.

ImmSrc	ImmExt
000	{{20{Instr[31]}}, Instr[31:20]}
001	{{20{Instr[31]}}, Instr[31:25], Instr[11:7]}
010	{{20{Instr[31]}}, Instr[7], Instr[30:25], Instr[11:8], 1'b0}
011	{{12{Instr[31]}}, Instr[19:12], Instr[20], Instr[30:21], 1'b0}
100	{Instr[31:12], 12'b0}

سوال ۱ - ج)

سیگنال کنترلی جدیدی نیاز نیست. تنها تغییر لازم، ۳ بیتی شدن سیگنال ImmSrc است که پیش از این ۲ بیتی بود.

سوال ۱ - د)

جدول درستی Main decoder به صورت زیر در می‌آید.

Instruction	Opcode	RegWrite	ImmSrc	ALUSrc	MemWrite	ResultSrc	Branch	ALUOp	Jump
lw	0000011	1	000	1	0	01	0	00	0
sw	0100011	0	001	1	1	xx	0	00	0
R-type	0110011	1	xxx	0	0	00	0	10	0
beq	1100011	0	010	0	0	xx	1	01	0
I-type ALU	0010011	1	000	1	0	00	0	10	0
jal	1101111	1	011	x	0	10	0	xx	1
auipc	0010111	1	100	x	0	11	0	xx	0

جدول درستی ALU Decoder تغییر نمی‌کند. در واقع در هنگام اجرای این دستور از ALU موجود در مدار اصلا استفاده نمی‌شود.

سوال ۳ - الف)

اگر سیگنال مشکل دار RegWrite باشد، در این صورت محتویات register file با اجرای هر دستوری که برای آن‌ها سیگنال RegWrite برابر 0 است، به طور نامشخصی تغییر می‌کند؛ یعنی رجیستری نامشخص مقداری نامشخص می‌گیرد. (در اجرای دستوراتی که برای آن‌ها این سیگنال مقدار 1 دارد، تغییر نامشخصی صورت نمی‌گیرد). در نتیجه اگر از دستورات با RegWrite برابر 0 استفاده کنیم، **عملکرد دستورات بعدی که مقداری از register file می‌خوانند (یعنی تقریباً همه دستورات!) تحت تاثیر قرار می‌گیرد؛** چون رجیستری با مقداری (احتمالاً) تصادفی را می‌خوانند و با این مقدار تصادفی عملیات انجام می‌دهند. اما اگر برنامه ما فقط از دستورات با RegWrite با مقدار 1 استفاده کند، به مشکل نخواهد خورد. چون تغییر نامشخصی در register file رخ نخواهد داد.

سوال ۳ - ب)

اگر سیگنال مشکل دار MemWrite باشد، در این صورت محتویات data memory با اجرای هر دستوری که برای آن‌ها سیگنال MemWrite برابر 0 است، به طور نامشخصی تغییر می‌کند؛ یعنی خانه‌ی نامشخصی از data memory، مقداری نامشخص می‌گیرد (در اجرای دستوراتی که برای آن‌ها این سیگنال مقدار 1 دارد، تغییر نامشخصی صورت نمی‌گیرد). در نتیجه اگر دستوراتی با MemWrite برابر 0 استفاده کنیم، **عملکرد**

دستورات بعدی که مقدار سیگنال ResultSrc آنها برابر 01 است، که یعنی از data memory مقداری را می‌خوانند، تحت تاثیر قرار می‌گیرد. به طور خاص، دستور 1w احتمالا اشتباه کار خواهد کرد. زیرا ممکن است مقداری که این دستور می‌خواند، به طور اشتباهی در دستورات قبل با مقداری نامشخص عوض شده باشد و به جای مقدار درست ذخیره شده در حافظه، مقداری تصادفی را در register file قرار دهد.

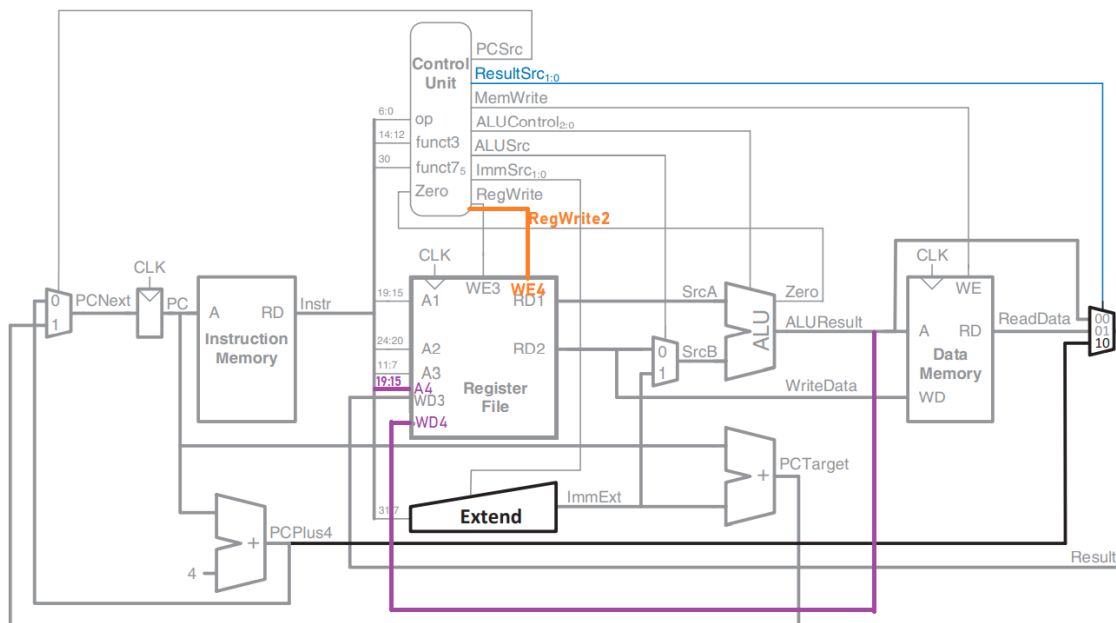
سوال ۳ - ج)

خراب بودن سیگنال $ALUOp_1$ باعث می‌شود عملکرد ALU تحت تاثیر قرار بگیرد. دستوراتی که دارای $ALUOp$ با مقدار 10 هستند، درست کار خواهند کرد؛ چون مقدار $ALUOp_1$ آنها در حالت عادی نیز 1 است.

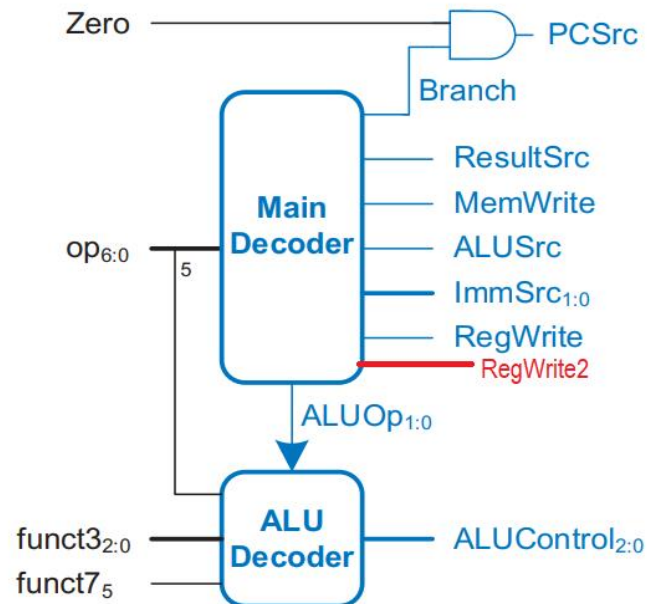
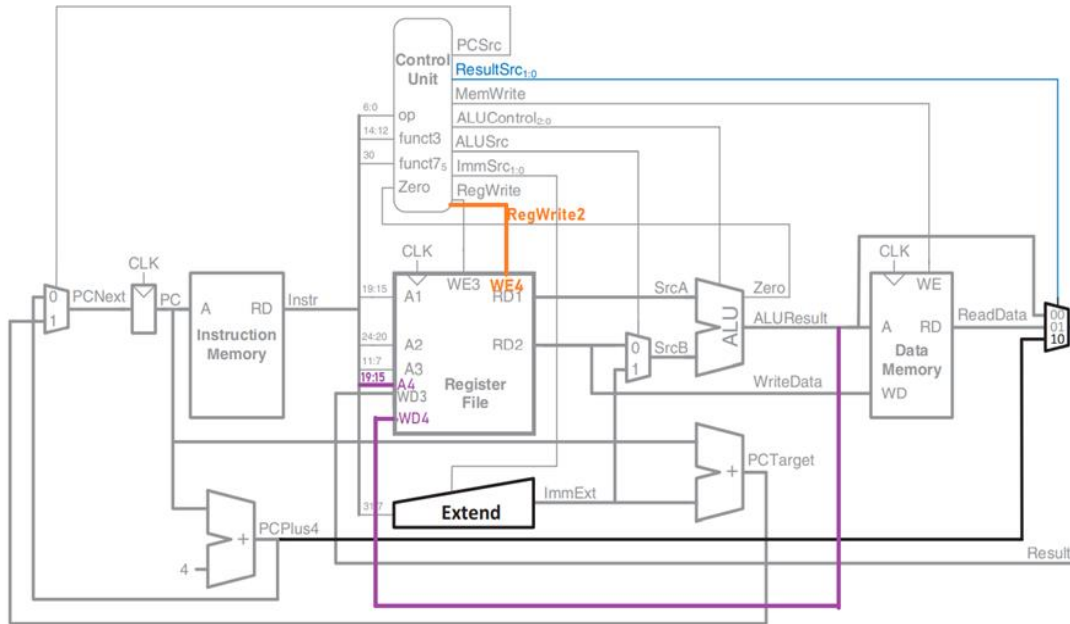
برای دستوراتی که $ALUOp$ آنها مقدار 01 دارد، خروجی واحد ALU Decoder نامشخص خواهد بود، در حالت خرابی، سیگنال 11 به عنوان ورودی $ALUOp$ به واحد ALU Decoder داده می‌شود و چون در جدول درستی ورودی 11 نداریم، خروجی کاملاً به شیوه پیاده‌سازی مدار بستگی خواهد داشت و نمی‌توان روی مقدار آن حساب کرد. در نتیجه دستورات با $ALUOp$ با مقدار 01 احتمالا به مشکل خواهند خورد.

برای دستورات با $ALUOp$ با مقدار 00، خرابی این سیگنال باعث می‌شود مقدار 01 به واحد ALU Decoder داده شود، و این واحد نیز بر اساس مقدار funct3 عملکرد ALU را مشخص می‌کند. برای این دستورات، ALU باید عمل جمع را انجام بدهد، اما ممکن است مقدار funct3 به گونه‌ای باشد که ALU Decoder عملکرد جمع را انتخاب نکند. در نتیجه دستورات با $ALUOp$ با مقدار 00 نیز احتمالا به مشکل خواهند خورد.

2-ب) اضافه شدن پورت جدید WD4 و رجیستر A4 به رجیستر فایل (بخش بنفش)

2-ج) سیگنال کنترلی RegWrite2 به بخش main decod اضافه شده است. (بخش نارنجی)

سوال ۲ - د)

جدول درستی Main decoder به صورت زیر در می‌آید.

Instruction	Opcode	Reg Write	Reg Write2	Imm Src	ALU Src	Mem Write	Result Src	Branch	ALUOp	Jump
lw	0000011	1	0	000	1	0	01	0	00	0
sw	0100011	0	0	001	1	1	xx	0	00	0
R-type	0110011	1	0	xxx	0	0	00	0	10	0
beq	1100011	0	0	010	0	0	xx	1	01	0
I-type ALU	0010011	1	0	000	1	0	00	0	10	0
jal	1101111	1	0	011	x	0	10	0	xx	1
lwpreinc	1111111*	1	1	000	1	0	01	0	00	0

* با توجه به موجود نبودن Opcode برای این دستور، سعی شده یک Opcode فرضی برای آن در نظر گرفته شود.

جدول درستی ALU Decoder تغییری نمی‌کند.

4- با کم شدن 20 پیکو ثانیه تاخیر ALU ، زمان اجرای دستور lw به شکل زیر خواهد بود:
از زمان اجرای دستور lw استفاده میکنیم چون دستوری است که بیش از بقیه دستور ها زمان
برای اجرا شدن استفاده میکند.

$$T_{c\_single} = T_{pcq\_pc} + 2t_{mem} + t_{rfread} + t_{alu} + t_{mux} + t_{rfsetup} = 40 + 2(200) + 100 + 100 + 30 + 60 = 730ps$$

$$T_{single} = (100 \times 10^9 \text{ instruction}) (1 \text{ cycle/instruction}) (730 \times 10^{-12} \text{ s/cycle}) = 73 \text{ seconds}$$